

عنوان مقاله:

بیان حقیقت تلخ از زبان شیرین سعدی به امیر زمان

محل انتشار:

سومین کنگره بین المللی فرهنگ و اندیشه دینی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

نسرین کمالی - عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور دامغان

خلاصه مقاله:

اگرچه آثار نغز و دل انگیز سعدی و مقام وی در ادب فارسی معروف تر از آن است که به معرفی و شرحی نیاز باشد، اما با همه بحثها که در سخن سعدی کرده اند هنوز نکته های گفتنی در این زمینه بسیار است. بی گمان هر قدر به بیان ارزش آثار ادبی سعدی، توجه شود لطف و زیبایی آنها آشکارتر خواهد شد به سبب آنکه، همه سخن می گویند و سخن گفتن سعدی دیگرست. سعدی به عنوان یکی از برجسته ترین شاعران ایرانی است که در طول اعصار و قرون بعد از خود نیز بر روح ایرانیان تأثیری متداوم و عمیق داشته است. سعدی چهره ی بلا منازع فرهنگ و ادب ایران است. دلایل این امر هرچه باشد، جامعیت و تنوع میراث ادبی سعدی را به عنوان یکی از مهم ترین عوامل آن، نمی توان نادیده گرفت. جامعیت و تنوعی که زمینه ی ارضای خاطر ایرانیان و حتی مردمان دیگر سرزمین را در اکثر عرصه ها فراهم آورده است. در این میراث عظیم، جامع و متنوع، گرچه موضوعات و مطالب بسیاری طرح شده؛ اما در این میان قصاید وی با توجه به موضوعات مطرح در آن را نمی باید از نوع قصیده های مدحی معمول و متداول و داخل در نوع حماسی دانست. آنچه آنرا که به رسم شاعرانی چون امیر معزی و انوری و دیگران بوده است، روی نیاورده است و به گفته حکیم نظامی گنجوی، چشمه حکمت را که سخن دانی باشد، در پای دونان جهت دو نان نریخته است و هنر خود را وسیله ای برای گذران زندگی و رسیدن به مجد و عظمت به حساب نیاورده است. پند و اندرز جزء ناگسستنی سخنان اوست که عموماً برای هیچ کس دلپذیر نیست، ولی با اینکه سعدی با شهامت نصیحت می کند؛ کسی از سخنانش آزرده نمی شود. و آنچه بیش از همه پند و نصیحت سعدی را دلنشین می کند، واقع گرایی اوست (واقعیتی که هر چند تلخ باشد شنیدنش از زبان او دلچسب است)؛ بدین معنی که اولاً سخن سعدی، عین شخصیت اوست و هرگز گمان نمی کنیم که سعدی مصداق اتامرون الناس بالبر و تنسون انفسکم باشد. و دیگر آنکه بسیاری از نصایح او حاصل تجربه ی عملی اوست. سعدی یکی از معدود شاعران زبان فارسی است که به واسطه ی نفوذ آثارش حضوری دایمی، عمیق و اثر بخش در فرهنگ ایرانی داشته است. در این مقاله تلاش شده تا یکی از قصاید او تحت عنوان در ستایش امیر انکیانو مورد شرح و تحلیل و تفسیر قرار گیرد. اگر چه امروز که دوران دموکراسی است قصایدی از سعدی، را که به مثل راجع به عدالت و قضاوت خطاب به پادشاهان سروده نقل می کنیم و هرچند هنوز کشورهایی هستند که به واسطه عدم رشد سیاسی ملت ها مردان سیاسی آنها رسماً یا به غیر رسم تمام یا قسمتی از اختیارات در دست پادشاهان یا روسای جمهور است، اما مخاطب ما امروزه کسانی هستند که مسیولیت اداره جوامع را برعهده دارند.

کلمات کلیدی:

واقع بینی، ابیات قابل بحث، سالار قوم، قهرو لطف پادشاه، حقه گویی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/713290>

